

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ



## ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๓/๒๕๕๖

วันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

เรื่อง นายวิวัฒน์ชัย กุลมาตย์ กับคณะ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายวิวัฒน์ชัย กุลมาตย์ กับคณะ (ผู้ร้อง) ในฐานะภาคประชาชน คือ สภาธรรมภิบาล เครือข่ายประชาชนปกป้องประเทศ และพรรคพลังงานไทย ขอร้องเรียนต่อศาลรัฐธรรมนูญให้พิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่รัฐบาลใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๕ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๘๕ (๔) เนื่องจากเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้คณะกรรมการปีโตรเลียมซึ่งมีอำนาจหน้าที่อนุมัติให้สัมปทาน ต่ออายุสัมปทาน ลดค่าภาคหลวง และกำหนดสัดส่วนมูลค่าของค่าภาคหลวง เป็นคณะกรรมการประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งหมด โดยมีได้ให้ภาคประชาชนและชุมชนในพื้นที่เข้ามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุล



(๒) พระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘ (๔) (๕) เนื่องจากเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ห้ามประชาชนเข้าไปในเขตสัมปทานและมีให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบปริมาณน้ำมันดิบที่ขุดจากแหล่งสัมปทาน ทำให้ไม่มีความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดิน

(๓) พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ให้เพิ่ม มาตรา ๕ (๕) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๒ และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหก ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๕ เนื่องจากเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจได้หากได้รับมอบหมายหรือได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ จึงขัดต่อประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐและหลักการห้ามมีผลประโยชน์ทับซ้อน

(๔) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๒ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ มาตรา ๖๐ และมาตรา ๗๑ เนื่องจากเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จำกัดสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาล

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม้อาจใช้สิทธิ



โดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ได้นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

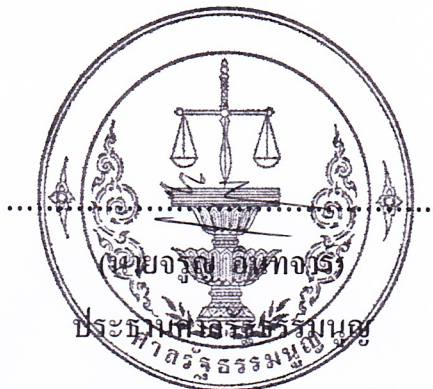
(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ของกฎหมายหลายฉบับขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยเนื้อหาของคำร้องมิได้แสดงให้เห็นว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ทั้งยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องได้ใช้สิทธิโดยวิธีการอื่น คือ ใช้สิทธิทางศาลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑ ใช้สิทธิร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) และใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) แล้วแต่อย่างใด กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย





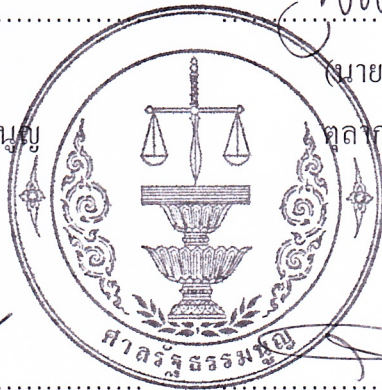
(คำสั่งที่ ๓๘/๒๕๕๖)

(นายจรัญ ภัคดีชนากุล)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายเจติมพล เอกอูร์)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลาร)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายณรงค์ มาประณีต)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ



(นายบุญส่ง กุลบุปผา)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุพจน์ ใจมุกด์)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ